

Vammaisneuvoston kysymykset vastaukset lähetetty 9.3.2026

- Mistä nykyään haetaan lainaksi pienapuvälineet? Aiemmin ne on haettu omalta terveysasemalta, nykyisiltä sote-pisteiltä niitä tuskin on saatavilla?
 - Tavanomaisia kuluttajatuotteena saatavia laitteita ei luovuteta lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä
 - Tuotteen tulee täyttää viranomaismääräykset, mm. CE-merkintä. Lääkinnällisiä laitteita säädellään MDR-asetuksella
 - Lääkinnällisen kuntoutuksen pienapuvälinehankinnan perusteluna on kuluttajatuotteen kokeilu/hankinta ja sen toimimattomuuden toteaminen asiantuntijan taholta
 - ➔ Pienapuvälineitä on saatavilla Sote keskuksista/ lainaamoista, kun tarve yksilöllisen harkinnan mukaan todetaan ja terveydenhuollon asiantuntija perustelee kirjallisesti tarpeen, eli lääkäri, toiminta- tai fysioterapeutti
 - ➔ Ajanvaraus tai yhteydenotto apuvälinekeskuksen asiakaspalveluun/Sote keskukseseen kannattaa tehdä etukäteen, jotta apuvälineitä on sitten saatavilla, kun menee paikan päälle
- Entäpä liikkumisen apuvälineet? Jos sisällä kykenee liikkumaan vielä ilman apuvälinettä, mutta huomaakin ettei ulkona liikkuminen onnistukkaan enää turvallisesti ilman apuvälinettä, Miten tässä tilanteessa tulee toimia?
 - Rollaattorin tai muun liikkumisen perusapuvälineen voi lainata ilman lähetettä apuvälinelainaamoista tai maakunnallisesta apuvälinekeskuksesta. Ajanvarausta ei tarvita, aukioloajat eri pisteillä vaihtelevat:
[Apuvälinepalvelut - Satakunnanhyvinvointialue](#)
- Jos jo aiemmin lainattu apuväline hajoaa tai se täytyy muusta syystä uusiksi, miten tässä tilanteessa toimitaan? Tarvitaanko terapeutin tai lääkärin lausuntoa/suosituksia?
 - Hajonnut/toimimaton perusapuväline (esim. rollaattori, kyynärsauva, kävelykeppi, suihkutuoli, wc-korotus) vaihdetaan uuteen missä vain apuvälinelainaamossa
 - Huollot/ korjaukset apuvälineisiin tehdään maakunnallisessa apuvälinekeskuksessa. Näistä kannattaa olla yhteydessä etukäteen puhelimitse huolto/korjausajan varaamiseksi
 - Apuvälineiden luovutusperusteita päivitetään jatkuvasti valtakunnallisen linjan mukaan. Joitain jo vuosia sitten luovutettuja apuvälineitä saatetaan nyt luovutusperusteiden mukaan luokitella lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineen sijaan esim. harrastusvälineiksi. Tällöin ne poistuvat huoltotarpeen ilmetyä käytöstä.
- Missä tilanteissa ylipäätään tarvitaan lääkärin ja/tai terapeuttien lausuntoja/suosituksia jos tarvitsee apuvälinettä? Kelpaako yksityisen tekemät lausunnot/suosituksukset?
 - Lainattavat perusapuvälineet kyynärsauvat, perusrollaattorit, suihkutuolit ym. saat suoraan apuvälinelainaamoista ilman erillistä lähetettä

- Lääkärin tai kuntoutustyöryhmän lähete/suositus tarvitaan, kun kyseessä on esim. sähköiset liikkumisen apuvälineet, yksilölliset pyörätuolit, kommunikaatio ja tietotekniset apuvälineet, protetisointiin liittyvät apuvälineet/ yksilölliset tuet tai painetekstiilit ym. Yksityisen tahon lähetteet käy myös. Fysioterapeutin suositus riittää sänkyihin ja nostolaitteisiin.
- Apuvälineet luovutetaan aina yksilöllisen arvioinnin perusteella. Kun toimintakyky sairauden, vamman tai kehitysviiveen vuoksi alentuu, kannattaa ottaa yhteys omaan Sote keskuksen/pisteeseen. Sieltä osataan ohjata/kysyä lähetekäytäntö tarvittaessa. Lähete/ suositus on aina suositus arvioon. Arviossa tarkistetaan lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinekriteerien luovutuksen täyttyminen (alla linkki luovutusperusteisiin).
- Avustajakoirat siirtyivät jo 1.1.2023 alkaen osaksi hyvinvointialueiden järjestämää lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelua. Tähän liittyen kiinnostaisi kuulla esim. hakuprosessista ja kriteereistä, jos avustajakoiran itselleen kokisi tarpeelliseksi arjen apulaiseksi.
 - Avustajankoiran luovutukseen lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä vaaditaan lääkärin lausunto apuvälineetarpeesta. Hyvinvointialue arvioi hakemuksen valtakunnallisten kriteerien perusteella yksilöllisesti. Alla linkki luovutusperusteisiin.

90 01 02 Avustajakoira s. 245

[Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2023 – Opas apuvälinetyötä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille](#)